

Teisipäev, 24. märts 2009

29. kutsub liikmesriike üles rakendama preventiivset sotsiaalmeetmete strateegiat alaealiste kaitseks riiklike programmide ja sotsiaalteenuste abil, mis ei häälmärgista sisserrändajate kogukondi, mis hoiaksid sellised tavad ära ohustatud kogukondade hariduse, koolituse ja teadlikkuse taseme tõstmise abil ning pakutakse sellise tava ohvritele psühholoogilist ja meditsiinilist tuge, sealhulgas võimaluse korral tasuta taastusravi; kutsub neid samuti üles järele mõtlema, kas suguelundite moonutamise oht või risk alaealise puhul ei ole põhjuseks, mis õigustab riikide ametivõimude sekkumist, nagu seda nõuavad lastekaitse normid;

30. kutsub liikmesriike üles koostama tervishoiutöötajate, kasvatajate ja sotsiaaltöötajate jaoks suunised, eesmärgiga teavitada lapsevanemaid austaval viisil ning vajaduse korral tõlkide abil naiste suguelundite moonutamisega kaasnevatest tohututest ohtudest ning selgitada neile tõsiasja, et liikmesriikides käsitatakse selliseid tavaid kuriteona; kutsub neid samuti üles tegema koostööd ning rahastama selliste võrgustike ja valitsusväliste organisatsioonide tööd, kes teevad naiste suguelundite moonutamise alast haridus-, teadlikkuse tõstmise ja vahendustööd tihedas kontaktis perede ja kogukondadega;

31. kutsub liikmesriike üles andma kirjaoskamatule elanikkonnale mõistetavat ja täpset teavet, eelkõige liikmesriikide konsulaatide kaudu viisade väljastamisel; on seisukohal, et immigratsiooniametid peavad ka vastuvõtjariiki saabumisel jagama teavet seadusandliku keelu põhjuste kohta, et pered mõistaksid, et traditsioonilise toimingu keeld ei ole mingil juhul mõeldud kultuurilise rünnakuna, vaid et see kujutab endast naiste ja tütarlaste õiguslikku kaitset; on seisukohal, et peredele tuleb selgitada kriminaalõiguslikke tagajärgi, mis võivad hõlmata vanglakaristust, kui moonutamist on võimalik tõendada;

32. nõuab naiste ja tütarlaste õigusliku seisundi parandamist riikides, kus naiste suguelundite moonutamist praktiseeritakse, et tugevdada naiste enesekindlust, sõltumatut algatusvõimet ja vastutustunnet;

33. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Mitmekeelsus: Euroopa rikkus ja ühine kohustus

P6_TA(2009)0162

Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon mitmekeelsuse kui Euroopa rikkuse ja ühise kohustuse kohta (2008/2225(INI))

(2010/C 117 E/10)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 149 ja 151;

— võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikleid 21 ja 22;

— võttes arvesse UNESCO 2003. aasta vaimse kultuuripärandi kaitse konventsiooni;

— võttes arvesse komisjoni 18. septembri 2008. aasta teatist „Mitmekeelsus: Euroopa rikkus ja ühine kohustus” (KOM(2008)0566) ning teatisele lisatud komisjoni talituste töödokumente (SEK(2008)2443, SEK(2008)2444 ja SEK(2008)2445);

— võttes arvesse komisjoni 13. aprilli 2007. aasta teatist „Euroopa keeleoskuse uuringu raamistik” (KOM(2007)0184);

Teisipäev, 24. märts 2009

- võttes arvesse komisjoni 15. novembri 2007. aasta töödokumenti „Aruanne keeleõppe ja keelelise mitmekesisuse edendamise tegevuskava elluviimise kohta” (KOM(2007)0554) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SEK(2007)1222);
 - võttes arvesse oma 10. aprilli 2008. aasta resolutsiooni Euroopa kultuurivaldkonna tegevuskava kohta üleilmastavas maailmas ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse oma 15. novembri 2006. aasta resolutsiooni uue mitmekeelsuse raamstrateegia kohta ⁽²⁾;
 - võttes arvesse oma 27. aprilli 2006. aasta resolutsiooni meetmete kohta mitmekeelsuse ja keeleõppe edendamiseks Euroopa Liidus: Euroopa keeleoskuse näitaja ⁽³⁾;
 - võttes arvesse oma 4. septembri 2003. aasta resolutsiooni koos soovitud komisjonile Euroopa piirkondlike ja vähemkasutatavate keelte – ELi vähemuskeelte – kohta, lähtudes laienemisest ja kultuurilisest mitmekesisusest ⁽⁴⁾;
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuli 2000. aasta otsust nr 1934/2000/EÜ Euroopa keelteasta 2001 kohta ⁽⁵⁾;
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 15. ja 16. märtsi 2002. aasta Barcelona kohtumise eesistujariigi järeldusi;
 - võttes arvesse nõukogu (haridus, noored ja kultuur) 21. ja 22. mai 2008. aasta järeldusi, eelkõige järeldusi mitmekeelsuse kohta;
 - võttes arvesse nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate 20. novembril 2008. aastal tehtud järeldusi kultuurilise mitmekesisuse ja kultuuridevahelise dialoogi edendamise kohta Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide välissuhetes ⁽⁶⁾;
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 18.–19. juuni 2008. aasta arvamust mitmekeelsuse kohta ⁽⁷⁾ ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 18. septembri 2008. aasta arvamust mitmekeelsuse kohta;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamust (A6-0092/2009),
- A. arvestades, et meedia pealetungi, suurenenud liikuvuse ja rände ning üleilmastumise tulemusel mõjutavad keeleline ja kultuuriline mitmekesisus märkimisväärselt Euroopa Liidu kodanike igapäevast elu;
- B. arvestades, et eri keelte omandamist peetakse kõikide ELi kodanike jaoks kõige tähtsamaks, sest see võimaldab neil täielikult nautida liidu piires vaba liikumisega ja ELi suhetes kolmandate riikidega kaasnevaid majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi hüvesid;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0124.

⁽²⁾ ELT C 314 E, 21.12.06, lk 207.

⁽³⁾ ELT C 296 E, 6.12.2006, lk 271.

⁽⁴⁾ ELT C 76 E, 25.3.2004, lk 374.

⁽⁵⁾ EÜT L 232, 14.9.2000, lk 1.

⁽⁶⁾ ELT C 320, 16.12.2008, lk 10.

⁽⁷⁾ ELT C 257, 9.10.2008, lk 30.

Teisipäev, 24. märts 2009

- C. arvestades, et mitmekeelsus muutub järjest tähtsamaks mitte üksnes liikmesriikidevaheliste suhete, vaid ka meie mitmekultuurilises ühiskonnas kõrvuti elamise ja liidu ühiste poliitikate kontekstis;
- D. arvestades, et mitmekeelsuse hindamiseks tuleb kasutada tunnustatud vahendeid, nagu Euroopa keeleõppe raamdokument ja teised;
- E. arvestades, et mõned Euroopa keeled on oluliseks sillaks suhetes kolmandate riikidega ja samuti maailma kõige erinevamate piirkondade rahvaste ja riikide vahel,
- F. arvestades, et keelelist mitmekesisust peetakse põhiõiguste harta artiklites 21 ja 22 kodanikuõiguseks ning mitmekeelsuse eesmärk peaks ühtlasi olema mitmekesisuse austamise ja sallivuse ergutamine, et vältida võimalike, ükskõik kas aktiivsete või passiivsete konfliktide teket erinevate keeleliste kogukondade vahel liikmesriikides,
1. väljendab heameelt mitmekeelsust käsitleva komisjoni teatise esitamise üle ja tähelepanu üle, mida see nõukogult pärilis;
 2. kordab oma aja jooksul väljakujunenud seisukohti mitmekeelsuse ja kultuurilise mitmekesisuse suhtes;
 3. rõhutab vajadust tunnustada ELi ametlike keelte võrdõiguslikkust avalike tegevuste kõigis valdkondades;
 4. on seisukohal, et Euroopa keeleline mitmekesisus on tähtis kultuuriväärtus ja oleks vale, kui Euroopa Liit piirduks üheainsa põhikeelega;
 5. peab ELi institutsioonide rolli keelelise võrdõiguslikkuse põhimõtte järgimisel esmatähtsaks nii liikmesriikidevahelistes suhetes ja ELi institutsioonides kui ka ELi kodanike suhetes riiklike haldusasutustega ja ühenduse ning rahvusvaheliste institutsioonide ja organisatsioonidega;
 6. tuletab meelde, et mitmekeelsuse tähtsus ei piirdu majanduslike ja sotsiaalsete aspektidega, ning et tuleb arvestada ka kultuuri- ja teadusloome ja -ülekandega ning nii ilukirjanduse kui ka tehnilise tõlke tähtsusega kodanike elus ja ELi pidevas arengus, ning kõige lõpuks, kuid mitte vähem tähtsana, keelte rolliga identiteedi kujundamisel ja tugevdamisel;
 7. rõhutab, et mitmekeelsus on mitmetahuline küsimus, mis mõjutab oluliselt Euroopa kodanike elu; samuti palub seetõttu liikmesriikidel võtta mitmekeelsuse küsimusi peale hariduse arvesse ka muude poliitikavaldkondade puhul, nagu elukestev õpe, sotsiaalne kaasatus, tööhõive, teabevahendid ja teadusuuringud;
 8. peab väga tähtsaks spetsiaalsete tõlkimise tugiprogrammide ja mitmekeelsete terminoloogia andmebaaside võrgustiku loomist;
 9. tuletab meelde, et info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate kasutamise eesmärk on mitmekeelsuse edendamine ning rõhutab seetõttu, et Euroopa Liidu ja liikmesriikide haldussüsteemides ja meedias on oluline rakendada asjakohast rahvusvahelist standardit (ISO 10646), mis lubab kasutada kõikide keelte tähestikke;
 10. teeb ettepaneku hakata tähistama Euroopa tõlkijate ja tõlkide päeva või tunnustada ja tõsta tõlkija- ja tõlgikutse mainet Euroopa keelte päeval, mida tähistatakse iga aasta 26. septembril;
 11. kinnitab, et on väga oluline kaitsta mitmekeelsust riikides või piirkondades, kus eksisteerivad koos üks või mitu ametlikku keelt;

Teisipäev, 24. märts 2009

12. rõhutab, et mitme ametliku keelega liikmesriikides on tähtis tagada täielik keeltevaheline arusaadavus, eelkõige vanureid puudutavates valdkondades ning õigus-, tervishoiu-, haldus- ja tööhõivesektorites;
13. innustab neid ametnikke, kes puutuvad oma töös kokku teiste liikmesriikide kodanikega, õppima mõnda teist Euroopa Liidu keelt;
14. usub, et isikliku ja kutsealase arengu soodustamiseks tuleb kutseõppe ja elukestva õppe kavade abil luua ka täiskasvanueas võõrkeelte õppimise võimalus;
15. rõhutab olulist vajadust pöörata koolis erilist tähelepanu nendele õpilastele, kellele ei saa anda haridust nende emakeeles, ja toetada neid eriliselt, ning tervitab soojalt komisjoni ettepanekut edendada hariduses põhimõtet „emakeel pluss kaks võõrkeelt”;
16. avaldab kahetsust, et komisjon ei ole seni loonud keelise mitmekesisuse ja keeleõppe mitmeaastast kava ega Euroopa keelise mitmekesisuse ja keeleõppe ametit, nagu parlament nõudis oma eespool nimetatud resolutsioonis, mis võeti suure hääleteenamusega vastu 4. septembril 2003. aastal;
17. rõhutab ka vastuvõtva riigi ametliku keele korrektse valdamise tähtsust ümberasujate ja nende perekondade täielikuks integreerimiseks ning rõhutab, et riikide valitsused peavad tõhusalt pakkuma keelte erikursusi, eelkõige naistele ja eakatele; kutsub liikmesriike käituma sisserändajatega vastutustundlikult, andma neile vajalikud vahendid vastuvõtva riigi keele ja kultuuri õppimiseks, võimaldades neil samas säilitada oma keelt ja ergutades neid selles;
18. tuletab meelde, et seetõttu on esmatähtis tagada õpetuse kvaliteet, mis hõlmab ka asjakohast õpetajate koolitust;
19. peab vajalikuks keelte ning eelkõige selle riigi keele, kus lapsed koolis käivad, õppimise väärtustamist koolieelses hariduses;
20. on seisukohal, et lapsed peaksid enda huvides olema suutelised kõnelema elukohariigi keelt, tagamaks, et neid ei diskrimineerita hariduse omandamisel ega hilisema koolituse jooksul ning et nad on suutelised kõigist tegevustest teistega võrdsel tasemel osa võtma;
21. teeb liikmesriikidele ettepaneku kaaluda pedagoogide vahetuse võimalust eri haridusastmetel, eesmärgiga õpetada eri õppeaineid eri keeltes, ning usub, et seda võimalust tuleks kasutada eelkõige piirialadel, parandades sellega töötajate liikuvust ja kodanike keelteoskust;
22. peab hädavajalikuks keeleõpetajate ja -õppurite liikuvuse soodustamist; rõhutab, et keeleõpetajate liikumine Euroopa Liidus võimaldab tagada võimalikult paljude erialaspetsialistide tegeliku kontakti õpetatava keele keskkonnaga;
23. nõuab tungival, et komisjon ja liikmesriigid edendaksid õpetajate kutsealast liikuvust ning koolide ja eri riikide vahelist koostööd, eesmärgiga viia ellu tehnoloogiliselt ja kultuuriliselt uuenduslikke pedagoogilisi projekte;
24. ergutab ja toetab vähemuskeelte, kohalike ja võõrkeelte lisamist mittekohustuslikus korras koolide õppekavasse ja/või kogukonnale avatud õppetööväliste tegevuste hulka;
25. kutsub nõukogu üles koostama liikmesriikides mitmekeelsuse valdkonnas formaalsetes ja informaalsetes haridussüsteemides, kutseõppes ja täiskasvanukoolituses aasta jooksul tehtud edusammude aruannet, pöörates tähelepanu suhetele riigi-, piirkondlike ja vähemuskeelte esinemise ning rände vahel;

Teisipäev, 24. märts 2009

26. kordab pikaajalist pühendumist keeleõppe, mitmekeelsuse ja keelelise mitmekesisuse edendamisele Euroopa Liidus, mis hõlmab piirkondlikke ja vähemuskeeli, sest need kujutavad endast kultuuriväärtusi, mida tuleb kaitsta ja mille eest tuleb hoolt kanda; on seisukohal, et mitmekeelsus on vajalik tõhusa suhtlemise tagamiseks ning see kujutab endast vahendit, mis hõlbustab inimestevahelist mõistmist ning seeläbi ka erinevuste ja vähemuste aktsepteerimist;
27. soovib, et liikmesriikide kooliõppekava sisaldaks alates keskkoolist kolmanda võõrkeele valimise võimalust;
28. rõhutab naaberriikide keelte õppimise tähtsust, sest see hõlbustab suhtlemist, suurendab üksteise-mõistmist ja tugevdab Euroopa Liitu;
29. soovib eelkõige piirialadel toetada naaberriikide ja -piirkondade keelte õppimist;
30. kordab, et oluline on keeleõppe uuenduslike õpetamismeetodite ja lähenemisviiside väljatöötamise propageerimine ja toetamine, et ergutada keeleoskuse omandamist ning tõsta kodanike teadlikkust ja motivatsiooni;
31. teeb ettepaneku tagada, et igal haridusastmel ning geograafilistest tingimustest olenemata oleks kvalifitseeritud võõrkeeleõpetajaid;
32. soovib kasutatavate programmide ja meetodite osas konsulteerida Euroopa nüüdiskeelte õpetajate liitude ja ühingutega;
33. rõhutab, et nende eesmärkide saavutamiseks tuleb stimuleerida lugemist ja innustada inimesi kirjandusloomele;
34. tervitab komisjoni kava algatada teabe- ja teadlikkuse tõstmise kampaaniaid seoses massimeedia ja uute tehnoloogiate kaudu toimuva keeleõppe eelistega; nõuab tungivalt, et komisjon teeks järeldusi ümberasujate laste keeleõppe ning vastuvõtvast liikmesriigis päritoluriigi keele ja kultuuri õpetamise osas peetud konsultatsioonidest;
35. soovib ja ergutab keeleõpetuses hädavajaliku töövahendina info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate kasutuselevõtmist;
36. kordab, et tema poliitiline prioriteet keeleoskuse omandamisel on teiste ELi keelte õppimine, millest üks peaks olema naaberriigi keel ja teine rahvusvaheline ühine keel; on seisukohal, et see annaks kodanikele oskused ja teadmised demokraatlikus ühiskonnas osalemiseks aktiivse kodaniku staatuse, tööalase konkurentsivõime ja teiste kultuuride tundmise abil;
37. soovib samuti tagada mitmekeelsuse piisava taseme teabevahendites ja Internetis ning eelkõige Euroopa ja muude Euroopa Liiduga seotud veebisaitide ja portaalide keelepoliitikas, milles tuleb Euroopa mitmekeelsust täielikult austada vähemalt 23 Euroopa Liidu ametliku keele osas;
38. märgib, et subtiitrite kasutamine televisioonisaadetes hõlbustab ELi keelte õppimist ja kasutamist ning aitab paremini mõista audiovisuaalsete toodete kultuurilist tausta;
39. innustab ELi kasutama ära Euroopa keelte eelseid oma välissuhetes ning nõuab selle eelse kasutamist ülejäänud maailmaga kultuuri-, majandus- ja sotsiaaldialoogi pidamisel, et sel viisil toetada ja parandada ELi positsiooni rahvusvahelisel areenil ning tuua ELi edendatava arengupoliitika vaimus kasu kolmandatele riikidele;

Teisipäev, 24. märts 2009

40. teeb nõukogule ettepaneku organiseerida koos kodanikuühiskonnaga esimene keelise mitmekesisuse Euroopa konverents, et arutada põhjalikult seda teemat seoses ÜRO põliskeelte rahvusvahelise eksperdi-rühma soovitusel, mis võeti vastu põlisrahvastega seotud küsimuste ÜRO alalise foorumi 2008. aasta mail toimunud seitsmenda istungjärgu aruandes (seitsmenda istungjärgu aruanne (E/2008/43));
41. on veendunud, et sotsiaalse kaasatuse, tööhõive ja heaolu suurendamiseks tuleb elukestva õppe raames kõikidele kodanikele pakkuda sõltumata nende vanusest keeleoskuse pideval arendamisel ja parandamisel piisavat tuge, tehes neile kättesaadavaks sobiva keeleõppe või muud suhtlemist lihtsustavad vahendid, sh keeleõppe varases eas;
42. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama meetmeid ebasoodsas olukorras olevate isikute, rahvusvähemuste hulka kuuluvate isikute ja ümberasujate keeleõppe hõlbustamiseks, et need isikud saaksid õppida vastuvõtva riigi ja/või piirkonna keelt (keeli), et saavutada sotsiaalne kaasatus ja võidelda sotsiaalse tõrjutuse vastu; rõhutab, et ümberasujate jaoks on oluline kasutada keeleoskuse arendamisel oma põhikeelt; kutsub seepärast liikmesriike üles ergutama põhikeele kasutamist samapalju kui riigikeele (-keelte) õppimist;
43. on seisukohal, et tuleb tugevdada toetust Euroopa keelte kui Euroopa projekti rikkuse rahvusvahelise levikule, sest need keeled on esmatähtsad ELi ja kolmandate riikide keele-, ajaloo- ja kultuurisidemete ning nendes riikides demokraatlike väärtuste edendamise seisukohast;
44. on seisukohal, et Euroopa Liidu ettevõtetele, eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele tuleb võimaldada tõhusat toetust keeleõpetusele ja -kasutusele, toetades sel viisil nende pääsu maailmaturgudele ja eelkõige uutele turgudele;
45. rõhutab tarbijate õigust saada teavet nende elukohariigi turul müüdavate toodete kohta selle riigi ametlikus keeles või keeltes;
46. juhib erilist tähelepanu võimalikele ohtudele seoses kommunikatsioonilõhena eri kultuuritaustaga isikute vahel ning sotsiaalse lõhena mitmekeelsete ja ükskeelsete isikute vahel; juhib tähelepanu asjaolule, et kesine keeleoskus takistab endiselt olulisel määral võõrtööliste integreerumist ühiskonda ja tööturule paljudes liikmesriikides; nõuab tungival, et komisjon ja liikmesriigid võtaksid seetõttu meetmeid erinevuste vähendamiseks Euroopa Liidus paremaid võimalusi omavate mitmekeelsete inimeste ja selliseid võimalusi mitteomavate ükskeelsete inimeste vahel;
47. usub, et kolmandate riikide keelte õppimist tuleks toetada, kaasa arvatud ELis;
48. nõuab, et keeleoskuse indikaatorid hakkaksid võimalikult kiiresti hõlmama kõiki ELi ametlikke keeli, kuid seejuures ei tohi piirata indikaatorite laiendamist teistele Euroopa Liidus kõneldavatele keeltele;
49. juhib tähelepanu sellele, et keeleoskuse kohta andmete kogumisel tuleb testida nelja järgmist oskust: loetu mõistmist, kuuldu mõistmist, kirjutamist ja väljendusoskust;
50. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suurendama avatud koordineerimismeetodil jõupingutusi liikmesriikidevahelise koostöö tugevdamises, et hõlbustada mitmekeelsuse vallas kogemuste ja heade tavade vahetamist, võttes arvesse ka positiivset majanduslikku mõju, näiteks mitmekeelsuse põhimõttel töötavates ettevõtetes;
51. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-